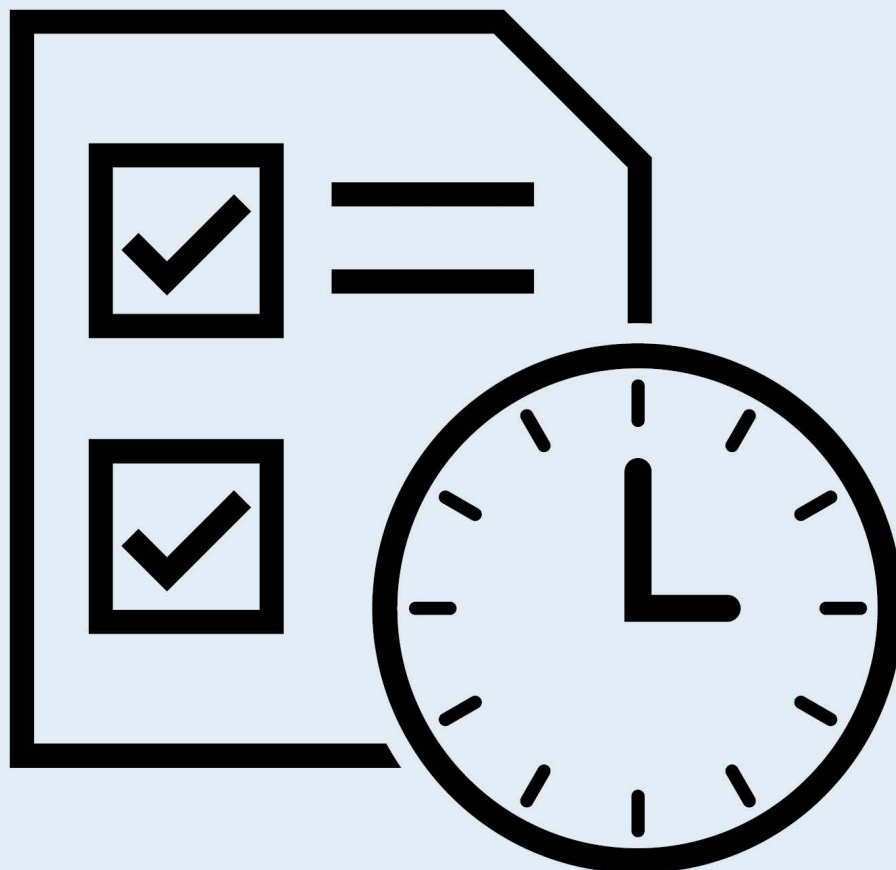

EKSAMENSVEJLEDNING OM SÆRLIGE VILKÅR

Denne vejledning er for studerende med nedsat syn eller blindhed på videregående uddannelser samt deres studie- og eksamensansvarlige. Den indeholder råd til studie og eksamen. For yderligere spørgsmål, kontakt IBOS.

VEJLEDNINGEN INDEHOLDER RETNINGSLINIER VEDRØRENDE

1. [Ansøgning om særlige vilkår til eksamen](#)
2. [Forberedelse og tidsrammer for eksamen](#)
3. [Eksamenslokale](#)
4. [Hjælpe midler](#)
5. [Faglig bisidder](#)
6. [Eksamensmaterialer](#)
7. [Andet](#)

1. ANSØGNING OM SÆRLIGE VILKÅR TIL EKSAMEN

På videregående uddannelse anbefales det, at den studerende sammen med uddannelsesstedet gennemgår studieordningens krav og vilkår med henblik på behov for særlige vilkår til eksamener. IBOS anbefaler, hvor det er muligt, at der bliver givet en samlet dispensation til samtlige eksamener på uddannelsen, så den studerende ikke skal bruge tid på dette hvert semester og energi på at bekymre sig, om ansøgningen vil blive imødekommet. Da hver enkelt studerende med synsnedsættelse har forskellige behov, er det vigtigt at man som studerende inden ansøgningen har gjort sig nogle tanker om, hvordan man bedst kompenseres. I denne folder er de mest gængse behov beskrevet, men hvis du har andre behov end dem, der er beskrevet her, er du meget velkommen til at kontakte IBOS' studievejledning for at tale eksamensvilkårene og dine behov igennem.

3. FORBEREDELSE OG TIDSRAMMER FOR EKSAMEN

Den vejledende anbefaling for tidsforlængelse til studerende med nedsat syn eller blindhed er:

- 30 minutters forlængelse pr. klokketime ved skriftlig eksamen
- Fordobling af forberedelsestiden ved mundtlig eksamen
- Ved ugeeksamener anbefales en tidsforlængelse på 1-2 dage

Behovet for tidsforlængelse bør begrundes ud fra en konkret vurdering, baseret på faktorer som:

- Langsommere læsehastighed
- Længere tid om at skabe overblik
- Længere tid om at redigere et dokument
- Længere tid om at navigere mellem dokumenter
- Tid til at instruere bisidderen i fx at søge efter, aflæse eller indsætte information i et dokument
- Behov for hyppige indlagte pauser

Tidsudvidelse ved mundtlige eksaminationer

Tidsrammen for selve den mundtlige eksamination kan udvides, hvis det skønnes nødvendigt af uddannelsesstedet og/eller den studerende. Ved visse eksamener kan det være nødvendigt med en større udvidelse af tidsrammen. Dette aftales i så fald nærmere i forbindelse med den enkelte eksamen.

Alternative løsninger for udtrætning af øjnene

For nogle studerende vil en forlængelse af tidsrammen ikke være til nogen hjælp, idet udtrætning af øjnene er et problem. De lange skriftlige eksamener på uddannelsesstedet kan i dette tilfælde være specielt problematiske. Det anbefales, at man her forsøger at finde en anden løsning, som kan kompensere den studerendes synsnedsættelse eller at indlægge pauser til at hvile øjnene.

Produktion af eksamensmateriale hos Nota

Senest 8 uger før eksamensperioden indkalder den eksamensansvarlige den studerende til samtale, for at aftale i hvilket omfang det forestående eksamensmateriale skal produceres hos Nota. Hvis materialet eller dele af det skal produceres hos Nota, skal det udvalgte materiale (f.eks. ved lodtrækning) fremsendes senest 4 uger (20 arbejdsdage) før eksamen over Notas bestillingsformular: www.nota.nu

Hjælpemidler og eksamenslokale

Til eksamen medbringer den studerende selv sine hjælpemidler, og uddannelsesstedet hjælper med tilpasning af eksamenslokalet i forhold til lys og opstilling af hjælpemidler, hvis der er behov for dette.

3. EKSAMENSLOKALE

Uddannelsesstedet bør finde et særskilt lokale til den studerende, hvor anvendelsen af hjælpemidler og evt. bisidder ikke forstyrrer andre eksaminander. De generelle lysforhold skal vurderes med henblik på at finde frem til optimale lysforhold for den studerende. Der kan være behov for at kunne afskærme for lys udefra. Der skal være mulighed for dagen før eksamen at indrette lokalet.

4. HJÆLPEMIDLER

De regler, der gælder for alle studerende på den aktuelle uddannelse angående benyttelse af computer, programmer og materialer, gælder også for den studerende med synsnedsættelse eller blindhed. Studerende med synsnedsættelse har som oftest behov for at benytte deres egen computer, da hjælpeprogrammer i form af tale og forstørrelse er indstillet til deres behov på deres egen computer, og det vil være tidskrævende og betyde en ekstra usikkerhed, hvis den studerende skal benytte en anden computer. Desuden kan der være behov for nedenstående kompenserende udstyr og programmer eller dele heraf. Der kan være behov for anvendelse af de synskompenserende hjælpemidler både i forbindelse med forberedelsen og under eksaminationen. Hvis den studerende er afhængig af at bruge kompenserende hjælpemidler, vil der derfor være behov for at søge om særlige vilkår til de eksamener, hvor der ikke må benyttes hjælpemidler.

Eksempler på synskompenserende hjælpemidler:

- Computer
- Forstørrelsesprogram, oplæsning, ekstra skærm
- Tekstbehandlingsprogram, elektroniske ordbøger, hvis ordbøger er tilladte

- Optager/afspiller til optagelse og afspilning af noter samt litteratur
- Læselamper
- Læsestativ og laptop-holder
- Lupper
- Tavlekamera eller CCTV til forstørrelse af tekst og grafik
- Svagsynspapir
- Linjeret Kvadreret Millimeterpapir Logaritmisk papir.
- Punktskrift notatapparat eller Braille display
- Tegneplast (kan bestilles hos Synscenter Refsnæs 59 57 01 00)

5. FAGLIG BISIDDER

Hvis hjælpemidlerne ikke er tilstrækkelige, kan det være nødvendigt at anvende en bisidder med kendskab til det relevante fagområde. Bisidderen hjælper, efter den studerendes anvisning, med opsøgende arbejde i skriftligt materiale samt ved oplæsning og tilretning af besvarelser. Ved praktiske prøver kan bisidderen spille en særlig rolle, fx ved aflæsning af måleinstrumenter, tabeller, grafer og figurer efter anvisning og instruktion. For studerende med meget nedsat syn eller blindhed anbefaler IBOS brug af bisidder til skriftlige eksamener samt forberedelse til mundtlige eksamener. Det er uddannelsesstedets ansvar at sørge for, at en bisidder med de rette faglige kvalifikationer stilles til rådighed for den studerende.

6. EKSAMENS MATERIALER

Uddannelsesstedet skal sikre at eksamensmaterialerne er relevante og tilgængelige for studerende med synsnedsættelse.

Afhængig af de skriftlige opgavers typografi og layout samt den studerendes synsstatus, kan den studerende have vanskeligheder med at aflæse materialet. Kvaliteten af kopieret materiale bør være særdeles høj. Den studerende kan have behov for at få produceret visse typer materiale i tilgængeligt digitalt format eller i andre formater. Generelt anbefaler IBOS en afklaring med den studerende i tilfælde af, at der er tvivl om et givent materiale kan bruges, eller om der er behov for at få dele af materialet særligt tilrettelagt.

Materialeproduktion hos Nota

Nota producerer eksamensmaterialerne i det format, der normalt anvendes af den studerende. Hvis den studerende er blind, er det ikke muligt for den studerende at anvende almindeligt trykt materiale, tabeller, diagrammer, kurver, billeder, tredimensionale tegninger, landkort o. lign. Det anbefales at afklare den studerendes behov for eksamensmaterialer 8. uger før eksamen, således at I kan bestille eksamensopgaven senest 4 uger før eksamensdatoen.

Lodtrækning af eksamensspørgsmål

Til eksamener, hvor den studerende trækker et spørgsmål, skal den studerende på lige fod med andre, have mulighed for at deltage i lodtrækningen. Da eksamensspørgsmål af større omfang samt eventuelt tilhørende bilag skal foreligge i et relevant format for den studerende, er det nødvendigt med en lodtrækningsprocedure i god tid. Underviser eller en anden ansvarlig person trækker spørgsmålet på den studerendes vegne, så materialet kan nå at blive produceret hos Nota.

7. ANDET

Den studerende kan have individuelle behov i forbindelse med en given eksamensform. IBOS anbefaler derfor altid at disse behov afklares mellem uddannelsessted og den studerende og at der eventuelt findes frem til en løsning, så den studerende er kompenseret i eksamenssituationen.

KONTAKT

STUDIEVEJLEDNINGEN PÅ IBOS

Videregående uddannelser for studerende med nedsat syn:

Helle Holmsgaard,
Studievejleder
Tlf. 29 66 86 92 / RE6Q@kk.dk

Janny Lam,
Studievejleder
Tlf. 21 57 45 77 / AB8Z@kk.dk

Videregående - og ungdomsuddannelser for elever og studerende med blindhed:

Tina Thøgersen,
Læse- og studievejleder
Tlf. 21 38 08 28 / JH86@kk.dk

Ungdomsuddannelser for elever med nedsat syn:

Isabelle Simone Genevey,
Studievejleder
Tlf. 29 72 52 43 / KU3C@kk.dk

Tina Thøgersen,
Læse- og studievejleder
Tlf. 21 38 08 28 / JH86@kk.dk

IBOS – Institut for Blinde og Svagsynede
Rymarksvej 1 · 2900 Hellerup
ibos@kk.dk · www.ibos.dk
tlf. 39 45 25 45

Instituttet
for Blinde og Svagsynede